

Dosarul nr. 3ra-1156/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

1 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ,
împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 4 septembrie 2020, Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea refuzului Serviciului Fiscal de Stat nr. 26-05/2-08-207 din 10 iulie 2020 și a deciziei nr.173 din 6 august 2020, obligarea Serviciului Fiscal de Stat să confirme spre subvenționare dobânzile pentru creditul bancar din 27 mai 2020 în baza anexei cu numărul de evidență 13099668/57036441 și să achite subvenție pentru dobânzile la creditul bancar achitat în luna iulie 2020, în sumă de 18 213,18 lei, în baza anexei cu numărul de evidență 13099668/57036441.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, la data de 3 august 2017, între Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” și Banca Comercială „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni, a fost încheiat contract cadru nr. FW90.1103, conform căruia banca s-a obligat să stabilească o limită a expunerii în mărimea și valuta indicată la pct.14.1. al contractului și să acorde debitorului, în condițiile determinate de contract și actele normative ale băncii, diferite produse creditare, iar debitorul s-a obligat să restituie băncii mijloacele creditare utilizate și să plătească dobânda și alte plăți aferente executării contractului. La solicitarea debitorului și la întrunirea de către acesta a condițiilor aferente necesare, banca urma să elibereze debitorului, în cadrul limitei expunerii stabilite, orice produs creditar disponibil, cu întocmirea unei Anexa la contract. Anexa va cuprinde, dar nu se va limita la suma și valuta produsului creditar, scopul, termenul, dobânda, comisioane și penalități, precum și alte condiții suplimentare după caz.

În baza contractului cadru nr. FW90.1103, au fost luate în total 3 produse creditare, și anume din 3 august 2017, din 30 noiembrie 2018 și din 27 mai 2020.

Reclamanta a solicitat subvenția pentru dobânzile numai pentru creditul din 27 mai 2020, în conformitate cu Legea Parlamentului nr.60 din 23 aprilie 2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative și Ordinul nr. 66 din 20 mai 2020 al Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de subvenționare a dobânzilor la creditele bancare contractate în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020.

Potrivit art. 2 din Legea 60/2020, beneficiari ai Programului de subvenționare a dobânzilor sunt întreprinderile ce au contractat/contactează credite în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020.

La data de 27 mai 2020, între Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” și Banca Comercială „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni a fost contractat credit în monedă națională cu rata flotantă, fiind întocmită Anexa cu numărul de evidență 13099668/57036441 din 27 mai 2020 la contractul cadru nr. FW90.1103 din 03 august 2017.

Prin Anexa cu numărul de evidență 13099668/57036441 din 27 mai 2020, au fost stabilite condițiile creditului, care nu sunt prevăzute de contractul cadru nr. FW90.1103, și anume: Suma și moneda Creditului, Scopul Creditului, Termenul creditului, Rata dobânzii, Comisionul unic la acordare, Comision pentru rambursarea anticipată, totală sau parțială, a creditului, Comision pentru modificarea Planului de rambursare a creditului, Penalitatea pentru neachitarea la termen a plăților, stabilite în Planul de rambursare a creditului, Planul de rambursare.

A menționat reclamanta că fiecare produs creditar luat anterior în anul 2017 și 2018 a avut diferite condiții, cum ar fi suma, moneda, scopul creditului, termenul, rata dobânzii și altele.

La data de 9 iulie 2020, Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” a depus cerere de acordare a subvenției pentru dobânzile la creditele bancare contractate în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020 în luna iulie 2020, în sumă de 18219,18 lei.

Prin notificarea nr. 26-05/2-08-207 din 10 iulie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat, cererea de acordare a subvenției a fost respinsă, din motiv că agentul economic nu întrunește toate condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind beneficierea de dreptul la subvenționare a dobânzilor, motivând respingerea prin faptul că contractul cadru nr. FW90.1103 a fost încheiat până la data de 1 mai 2020.

Pe 10 iulie 2020, reclamanta s-a adresat la Banca Comercială „ProCredit Bank” Societate pe Acțiuni pentru expunerea poziției asupra respingerii de către Serviciul Fiscal de Stat a cererii de acordare a subvenției pentru dobânzile la creditele bancare și asupra caracterului creditului.

Prin răspunsul nr.05677 din 16 iulie 2020, Banca Comercială „ProCredit Bank” a precizat că: „... contractul cadru nr.FW90.1103 din 03 august 2017 nu impune obligații pecuniare față de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”, ci indică produsele creditare de care poate beneficia acesta, precum și limita sumei pentru care se vor elibera produsele creditare, valuta etc.”.

Astfel, la data de 21 iulie 2020, Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” a depus contestație la Serviciul Fiscal de Stat, în urma examinării căreia a fost emisă Decizia nr.173 din 6 august 2020 pe marginea contestației, prin care a fost respinsă contestația depusă de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”.

A invederat reclamanta că nu este de acord cu decizia nr.173 din 6 august 2020, considerînd-o neîntemeiată, dat fiind faptul că contractul-cadru nu prevede careva condiții de creditare, din el nu se nasc raporturi de creditare, nu impune obligații pecuniare față de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”, ci numai indică produsele creditare de care poate beneficia Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” în viitor. Contractul-cadru este un act cu executare succesivă, ce urmează să aibă loc conform anexelor, însă ele își păstrează autonomia de regim juridic. Numai în baza anexelor se stabilesc condițiile creditului, făcând numai referire la contractul-cadru, pentru a salva timp pentru ambele părți, prin condiții de bază deja stabilite, cum ar fi garanții, limita expunerii, termenul expunerii.

Prin hotărârea din 4 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ.

S-au anulat ca ilegal refuzul Serviciului Fiscal de Stat nr.26-05/2-08-207 din 10 iulie 2020 și decizia emisă pe marginea contestației cu nr.173 din 6 august 2020.

S-a obligat Serviciul Fiscal de Stat să emită actul administrativ cu privire la confirmarea spre subvenționare a dobânzilor pentru creditul bancar din 27 mai 2020 și achitarea subvenției pentru dobânzile la creditul bancar achitat în luna iulie 2020, în sumă de 18 219,18 lei, în baza Anexei cu numărul de evidență 13099668/57036441.

La 15 februarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului declarat, casarea hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri (f.d.111-112).

La data de 30 aprilie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de apel motivată.

Prin decizia din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat. S-a casat hotărârea din 4 februarie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și pe cauza dată s-a dat o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat a fost respinsă.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind neîntemeiată soluția primei instanțe, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 2, art. 3, art. 4 alin. (1) și (2) din Legea nr. 60 din 23 aprilie 2020 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative, conform cărora mărirea subvenției lunare acordate beneficiarilor constituie suma dobânzii lunare achitate pentru creditele contractate în cadrul Programului de subvenționare a dobânzilor. Valoarea maximă a creditului/ creditelor pentru care se acordă subvenția constituie suma cumulativă a plăților salariale declarate de beneficiari la Serviciul Fiscal de Stat pentru lunile decembrie 2019, ianuarie 2020 și februarie 2020, art. 696, art. 1003 Cod Civil.

Totodată, instanța de apel a statuat că urmează a fi reținute și prevederile art. 5 din Legea nr. 60/2020, potrivit cărora, achitarea subvenției se efectuează pentru dobânzile achitate până în luna decembrie 2020 inclusiv, precum și cele ale pct. 1 cap. I din Regulamentul privind modul de subvenționare a dobânzilor la creditele bancare și/sau nebankare, contractate în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020,

aprobat prin Ordinul nr. 66 din 20 mai 2020 al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, ce dispune că acordarea subvenției este pasibilă creditelor bancare contractate în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020.

Din sensul normelor de drept enunțate, instanța de control judiciar a conchis faptul că clauzele contractului-cadru completează conținutul contractelor ulterioare. Ca urmare, instanța a reținut că anexa din 27 mai 2020 vine să completeze contractul – cadru încheiat la 3 august 2017, or, aceasta concretizează condițiile de contractare a creditului, neconstituind un nou contract. Astfel, se consideră că creditul a fost contractat la 3 august 2017, adică până la 01 mai 2020, respectiv, agentul economic nu a întrunit condițiile prevăzute de legislația în vigoare privind beneficierea de dreptul la subvenționare a dobânzilor, creditul bancar nefiind contractat în perioada 1 mai 2020 - 31 decembrie 2020.

La 2 septembrie 2021, Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, arătând în același timp că nu este de acord cu decizia instanței de apel, care a interpretat eronat prevederile art. 1003 Cod civil ce reglementează contractul-cadru.

Clauzele contractului-cadru completează conținutul contractului ulterior în măsura în care ele nu contravin acestuia, ori dacă părțile nu au exclus aplicarea lor pe altă cale. La punctul 58 din decizia din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța a reținut că anexa din 27 mai 2020 vine să completeze contractul-cadru încheiat la 3 august 2017, or, aceasta concretizează condițiile de contractare a creditului, neconstituind un nou contract. În opinia recurente, chiar dacă ambele acte - și anexa, și contractul-cadru - sunt legate, nu poate fi negat faptul că Anexa cu numărul de evidență 13099668/57036441 nu a fost încheiată, ci contractată în anul 2017, la fel cum nu poate fi negat faptul că, în contextul art. 1003 Cod Civil, anexa reprezintă un contract ulterior, care a fost încheiat în temeiul contractului-cadru.

În drept, invocă dispozițiile art. 245, 248 ale Codului administrativ.

Pentru aceste motive, solicită recurenta casarea integrală a deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii, prin care să fie menținută hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 9 iunie 2021, fiind notificată recurentei în data de 3 august 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 178). Astfel, recursul depus la 2 septembrie 2021 este în termen.

La 29 octombrie 2021, în adresa intimatului Serviciul Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Astfel, prin referința depusă la 19 noiembrie 2021, intimatul Serviciul Fiscal de Stat

a solicitat respingerea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” și menținerea deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva

Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Promstroi-Grup” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu